

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 10 FEBRER DE 2023 | Número 196

PÀG. 3 | JOAN-ENRIC VIVES

"Les traduccions litúrgiques són un monument a la llengua i la cultura catalana"

PÀG. 12 | ANY CLOTET

El llegat del "descobridor" de la Llengua de Signes Catalana

PÀG. 15 | UB I ATENEU SANT PACIÀ

Una col·laboració per enriquir la diversitat dels estudis

PÀG. 21 | MARIA ROSA OCAÑA

El llenguatge dels sants

PÀG. 24 | PAPA FRANCESC

"Els viatges al Congo i al Sudan del Sud han estat dos somnis desitjats"

Deu anys amb el papa Francesc | PÀG. 5

PÒRTIC

Aquest dissabte fa deu anys de la inesperada renúncia de Benet XVI. I el 13 de març, de l'elecció de Francesc. Una dècada ja permet una mirada sobre el què ha canviat aquest pontificat.

SUMARI

3 Actualitat

Vives: "Les traduccions litúrgiques són un monument a la llengua i la cultura catalana"
Què ha canviat en els deu anys del papa Francesc?
L'oposició al papa Francesc
L'Any Clotet reivindica el llegat del "descobridor" de la Llengua de Signes Catalana
"La col·laboració entre la UB i l'Ateneu Sant Pacià enriqueix la diversitat dels estudis"
Mor l'activista cristiana M. Lluïsa Oliveres, vídua d'Alfons Comín

21 Panoràmica

El llenguatge dels sants, per Maria Rosa Ocaña
Papa Francesc: "Els viatges al Congo i Sudan del Sud han estat dos somnis desitjats"

28 Recull de premsa

29 La setmana a les xarxes

Foto: CPL.

Vives: “Les traduccions litúrgiques són un monument a la llengua i la cultura catalana”

L'arquebisbe d'Urgell, **Joan-Enric Vives**, reivindica el treball eclesial de traducció dels textos litúrgics com a una aportació fonamental a la llengua i a la cultura catalana. Així ho ha expressat aquest dimecres en el lliurament del IX Memorial Pere Tena que atorga el Centre de Pastoral Litúrgica (CPL). El reconeixement d'aquest any és per la tercera edició catalana del Missal Romà, publicada l'any passat, i a l'edició catalana de la Litúrgia de les Hores del 2016. Dues edicions que marquen l'ús de la llengua en totes les celebracions litúrgiques, tant les misses com la resta d'oficis. El premi s'ha entregat a la Comissió Interdiocesana de Litúrgia de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), presidida per l'arquebisbe Vives, i formada pels delegats de litúrgia i de música de les diòcesis catalanes.

“La traducció dels textos litúrgics és un monument a la llengua i la cultura catalana”, ha assegurat l'arquebisbe, per com s'han elaborat i perquè són “un instrument de difusió d'una llengua per parlar amb Déu”. Un ús de la llengua que “toca el cor de les persones”. Vives ha fet aquesta reivindicació “en un moment en què l'Església a Catalunya està sofrint una injusta persecució i que no es valora tot el que ha fet”.

Vives ha convertit el lliurament del premi en un homenatge a les desenes de persones que al llarg dels anys han participat en les traduccions dels textos litúrgics al català. Ara **s'ha publicat la tercera edició del Missal Romà**, però després del Concili Vaticà II el català va ser una de les primeres llengües que va comptar amb una traducció aprovada per la Santa Seu.

Aquest treball dels anys setanta, que és la base de la revisió actual, es va fer amb un equip interdisciplinari. A més dels liturgistes, hi van col·laborar experts de tots els àmbits i tots els territoris de parla catalana. Entre ells, dues persones que després van rebre el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, **Albert Mament** i **Antoni M. Badia i Margarit**. **Joan Triadú**, **Josep M. Ballarín**, **Modest Prats** o **Agustí Altisent** són altres noms que destaquen en aquesta llista. "Cal fer un gran homenatge a totes les persones que ningú no en sabrà el nom", ha dit.

Sobre l'edició actual, a més dels delegats de litúrgia i de música sacra dels bisbats catalans, Vives també ha remarcat la tasca d'**Àngels Terres** des del CPL i de **Montserrat Creus** des de la Conferència Episcopal Tarraconense.

L'acte de lliurament s'ha iniciat amb unes paraules de **Josep M. Romaguera**, president del CPL. Ha destacat la importància de les traduccions i actualitzacions dels textos litúrgics per mantenir "una litúrgia viva", una de les grans preocupacions del bisbe **Pere Tena**. També ha intervingut **Joan Baburés**, coordinador de la Comissió Interdiocesana de Litúrgia, qui ha descrit el llarg procés que hi ha darrere d'una traducció dels textos oficials de la litúrgia, "una obra col·lectiva realitzada durant anys".

L'acte l'ha tancat el monjo de Montserrat **Bernabé Dalmau** amb una reflexió sobre la importància dels textos litúrgics en la vida de l'Església. Per Dalmau, "la traducció lingüística és un primer pas a la necessària inculturació". Alhora, per fer-la bé cal un estudi previ teològic i lingüístic, i tenir clar que "el missal és fruit de l'assimilació meditada de la Paraula de Déu", i "no un patrimoni dels liturgistes". El Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica va ser creat per mantenir viva la memòria del bisbe Pere Tena (1928-2013), fundador del Centre de Pastoral Litúrgica i pedagog de la litúrgia. L'edició d'aquest any, reconeix "el gran esforç, la ingent dedicació i el treball abnegat que han representat aquests llibres litúrgics" i "que estan plenament al servei

de la celebració i la pregària del Poble de Déu a les diòcesis amb seu a Catalunya". L'acte s'ha celebrat a l'Aula Magna de l'Ateneu Universitari Sant Pacià de Barcelona.

A l'acte celebrat a l'Aula Magna de l'Ateneu Universitari Sant Pacià de Barcelona hi han assistit **Lluís Martínez Sistach**, cardenal emèrit de Barcelona; **Sergi Gordo**, bisbe auxiliar de Barcelona i secretari de la Conferència Episcopal Tarraconense; i representants del món acadèmic com **Joan Torra**, degà de la Facultat de Teologia, i **Gabriel Seguí**, director de l'Institut de Litúrgia *ad instar Facultatis* de l'AUSP.

En les edicions anteriors, el Memorial s'ha concedit a l'**Abadia de Montserrat** (2015); al **bisbe Julián López** i al **pare Joan Maria Canals** (2016); a l'arquebisbe de Puebla, **Víctor Sánchez** (2017); als **equips de litúrgia** de la Parròquia de Santa Eulàlia de Vilapicina (2018); a l'**arquebisbe Piero Marini** (2019); al **pare benedictí Juan Javier Flores Arcas** (2020); a l'**Institut de Litúrgia ad instar Facultatis de l'Ateneu Universitari Sant Pacià** (2021); i al claretià i liturgista **Maties Augé** (2022).

Què ha canviat en els deu anys del papa Francesc?

El Papa dels processos, el Papa d'obrir camí, el Papa dels possibilismes. És una de les definicions que es pot fer del papa Francesc. El 13 de març farà deu anys de la seva elecció. Hem preguntat a diversos experts com es concreta aquesta mirada de **Francesc**. Què ha canviat (o no) el papa Francesc en aquesta dècada? Just en la setmana que es compleixen deu anys de la renúncia de **Benet XVI**, l'11 de febrer de 2013, iniciem, amb aquesta descripció de la mirada del Papa i les seves actuacions més visibles, **una sèrie d'articles** per fer balanç d'aquests 10 anys de pontificat.

D'altra banda, aquest 21 de febrer, l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura organitza una taula rodona amb motiu de la dècada del pontificat de Francesc. L'acte, que compta amb la col·laboració de Catalunya Religió, tindrà lloc a les 18:00 h a l'Auditori de la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals de la Universitat Blanquerna -URL i comptarà amb la participació del bisbe auxiliar de Barcelona Sergi Gordo; el corresponsal d'Antena 3 a Roma Antonio Pelayo; i la directora de l'Osservatore Romano en espanyol, Silvina Pérez.

La mirada del papa Francesc

Un cop va ser escollit, Jorge Bergoglio va abandonar la seva severa mirada. No ho fa fer expressament, li va sortir, per gràcia d'estat. El papa Francesc fita molt directament als ulls. I ara ho fa de manera afable. Ser Papa et canvia, com ser president o rei. Alguna cosa inexplica-

ble actua. La gràcia, en diem els creients. I en el cas de Francesc, l'actuació és triple. En els gestos, les paraules i la mirada. Gesticula perquè és argentí i italià, i amb les mans diu coses. Veheència, determinació, força. Els gestos no són només les expressions que fa amb les mans. També ens referim a accions papals inusitades. És el Papa que ha posat dutxes a la plaça de sant

Pere. És el Papa que se'n va anar a viure a Santa Marta amb altra gent, deixant les estances papals. És el pontífex que no va a Castelgandolfo. És el Sant Pare que deixa àudios simpàtics als mòbils de la gent (fa pocs dies n'he sentit un a un sacerdot de Barcelona). És un Papa que sembla que no pugui caminar, però que corre com una gasela, eclesialment parlant.

Amb la mirada transmet empatia i escalf. Però si no està a gust, la seva mirada és també molt reveladora, com la dels nens petits. Amb tot, allà on és més evident la seva essència és en les seves paraules. Sobretot les que pronuncia sense guió. Però també cal fer atenció a discursos i escrits, on ell sap que el que està escrit, perdura i acciona palanques cap enfora que eren necessàries. El Papa dels processos, el Papa d'obrir camí, el Papa dels possibilismes, no és un eixelebrat pontífex que diu el que li passa pel cap sense context. Quan ell parla és conscient que és el Papa. I per això ho fa.

L'oposició al papa Francesc

Sovint, quan s'analitzen els atacs que rep constantment el papa **Francesc** s'acostuma a situar el focus en el món polític. Sense cap recança, **Francisco Marhuenda** des del diari La Razón demanava no fa pas gaire que **Benet XVI** "inspiri el seu successor perquè abandoni el populisme i el revisionisme". Quan va ser nomenat **Joan Planellas** arquebisbe de Tarragona, **Jiménez Losantos** la va qualificar "d'abjecta decisió colpista d'un tipus que odia Espanya". El director del diari ultra OKDiario, **Eduardo Indra**, encara ha anat més enllà: "Aquest Papa comunista és l'anti-Papa, el representant del diable a la Terra". L'eurodiputat de Vox **Herman Tertsch**, arran d'unes mesurades opinions del papa Francesc en què demanava que Espanya es reconciliés amb la seva història parlant de Catalunya, va disparar amb bala contra Francesc: "Una prova més de la seva baixesa i indignitat. Bergoglio, se'n pot anar vostè al *mismísimo carajo*".

Bé, tot això és prou conegut en les nostres contrades, a l'igual de la brutal oposició de l'extrema dreta política nord-americana, liderada per **Steve Bannon** i el trumpisme, i d'altres països europeus contra la línia del papa Francesc, començant per Itàlia. Sectors que representen els

grans interessos econòmics i financers del capitalisme, a qui el papa Francesc fuetja sense pietat. Uns sectors que amb els papes anteriors es movien amb absoluta comoditat - i impunitat- perquè la Doctrina Social de l'Església era l'eterna marginada.

ALGUNES ANÀLISIS DEMOSTREN QUE L'EPISCOPAT ESPANYOL ÉS UN DELS MÉS REFRACTARIS AL NOU ESTIL DEL PAPA FRANCESC

Així, doncs, de l'oposició política, de les declaracions de líders de la dreta i extrema dreta i periodistes de la caverna i contra el Papa ja n'estem acostumats. Però potser no som tan conscients de l'oposició interna. En paraules de l'excorresponsal del diari ABC durant 25 anys al Vaticà **Juan Vicente Boo**: "Francesc és el papa més fustigat dels dos darrers segles". Per què rep aquests atacs tan sagnants i sense cap bri de misericòrdia? Senzillament perquè amb la seva actitud, els seus gestos i les seves reflexions està qüestionant de soca-rel la mentalitat clerical dominant dels darrers segles, també

majoritària després del Vaticà II. Ho deia magistralment **Leonardo Boff** en un al·legat a favor del papa Francesc: "El que més està escandalitzant els cristians tradicionalistes és el seu estil d'exercir el ministeri d'unitat de l'Església. Potser el que més molesta als cristians ancorats en el passat és la visió de l'Església viscuda pel Papa. No una Església-castell, tancada en si mateixa, en els seus valors i doctrines, sinó una "Església hospital de campanya, sempre en sortida rumb a les perifèries existencials".

No és gens estrany que el Papa rebi tants atacs també dins de l'Església. Algunes perles de Francesc d'aquests darrers mesos: "El Concili que més recorden alguns pastors és el de Trento. I no ho dic de broma". Fa pocs mesos va denunciar clarament l'existència de "la dimensió grimpadora". "L'escalador al final és un traïdor, no és un servidor. Busca el seu propi benefici i després no fa res per als altres", deia.

L'oposició dins de l'Església al papa Francesc, com la majoria d'element relacionats amb l'Església, és subtil, s'ha de saber llegir entre línies i interpretar amb l'ajut d'experts i de profetes que encara continuen parlant clar en el si de

l'Església. Oficialment, ningú no es posiciona públicament contra el papa Francesc. Ningú, no, hi ha alguna excepció com la de l'exnunci **Viganò** que va demanar públicament la dimissió del Papa. Precisament, el país del món on es produeix una més clara oposició eclesial contra el Papa, els Estats Units, va renovar a la tardor la seva cúpula, la Conferència Episcopal. Doncs bé, els escollits van ser dos fermes opositors al papa Francesc. El nou president, Broglio, va vincular la pederàstia amb l'homosexualitat i va autoritzar els soldats a no vacunar-se contra la Covid-19. I el nou secretari, Coakley, va donar suport públic a l'exnunci Viganò, precisament el manifest esmentat anteriorment en què es reclamava la renúncia del Papa.

ELS BISBES ESPANYOLS QUE S'OPOSEN A FRANCESC NO FORMULEN LA SEVA OPOSICIÓ AL PAPA DIRECTAMENT, SINÓ QUE DISSIMULEN

Aquest fenomen d'oposició real i frontal al papa Francesc també es produeix en altres països del món, però amb més dissimulació. I

uns dels estats on es pot veure més clar és, justament, l'Estat espanyol. Oficialment, cap bisbe ni arquebisbe s'atrevirà a contradir el Papa i tots faran pública confessió de fe -amb cops al pit inclosos- i de fidelitat a Francesc. Però no és així. A poc a poc estan sortint a la llum darrerament algunes anàlisis que demostren que l'episcopat espanyol és un dels més refractaris al nou estil del papa Francesc. Aquesta constatació no és vox populi, però en determinats cercles eclesials de la Santa Seu es coneix perfectament i no es dubta de la seva existència.

Els bisbes espanyols que s'hi oposen no formulen la seva oposició al Papa directament, sinó que dissimulen, es posen de perfil i van continuant com sempre a la seva, en el seu estil més purament clerical. Només cal analitzar què diuen, què fan, on posen l'accent, quin dibuix fan la societat espanyola, com insisteixen que l'Església està perseguida, què defensen, què ataquen i què silencien. Opten per mirar a terra, fer veure que adoren el Papa, però mentre miren de no significar-se massa, convençuts que aquesta "onada de Francesc" passarà i retornaran els vells temps clericals. Enyoren els temps del règim de cristiandat i denigren frontalment qual-

sevol vestigi de modernitat i de secularització. El teòleg basc **Jesús Martínez Gordo** acaba de posar en dit a la llaga parlant de l'episcopat espanyol: "Un episcopat espanyol abonat a una lectura preconiliar i involutiva del Vaticà II. El seu model és perceptible tant en la manera de governar les respectives diòcesis com, de forma particular, en les diagnosi -teològiques i socials- i plans d'acció pastoral que promouen des que són una majoria aclaparadora. El Papa vol llegir el Vaticà II a partir del que va ser aprovat per la majoria i mantenir una relació adulta amb la societat civil, sense falsos tutelatges. Però es troba amb un episcopat que, enganxat amb el peu canviat, prefereix callar, mirar a un altre cantó o fer l'imprescindible per no desentonar i, sobretot, esperar un nou temps".

"Algun dia tornarem a manar nosaltres"

L'anàlisi de l'episcopat espanyol de Martínez Gordo coincideix plenament amb la diagnosi de **José Lorenzo**, qui va ser durant molts anys redactor en cap de *Vida Nueva*: "Al voltant de la meitat dels bisbes espanyols no donen suport al Papa argentí". Segons Lorenzo cada cop més bisbes espanyols s'alineen amb les tesis de Vox i de Díaz Ayuso. Puntetes de llança d'aquests

moviments són l'arquebisbe **Jesús Sanz**. "A Espanya hi ha una subcultura *perrofláutica* que a poc a poc va minant la cosmovisió catòlica", deia Sanz. El bisbe d'Alacant, **Jesús Munilla**, per la seva banda, assegura que el fet que "un Govern atorgui als hereus polítics d'una banda terrorista la capacitat d'humiliar a les que van ser les seves víctimes, és simplement immoral". I tants d'altres nomenats descaradament pel qui va ostentar el poder absolut a l'Església espanyola durant més de vint anys: **Antonio Maria Rouco**. Deixebles seus s'escampen per tota la geografia espanyola: des d'importants seus episcopals d'Andalusia fins a Galícia, passant per Castella, Navarra i Extremadura.

Un bon exemple i proper a la nostra realitat el va protagonitzar l'inclit bisbe de Castelló, **Juan Antonio Reig**, avui feliçment fulminat pel papa Francesc, quan va actuar com el cavall d'Àtila en la seva arribada a terres del País Valencià. Un dels molts cessaments que va imposar tot just arribar va ser el del gran capellà i teòleg, recentment traspassat, **Joan Llidó**, aleshores rector del Seminari de Castelló. El capellà de la diòcesi **Julio Silvestre** va tenir el valor de recriminar al bisbe aquesta decisió. Reig per justificar-se li va contestar: "Ara ma-

nem nosaltres". Silvestre tenia coratge i no va callar: "Algún dia tornarem a manar nosaltres". I la resposta de Reig va ser antològica: "No, jo sempre seré a la cresta de l'onada".

Tot plegat també s'ha de llegir en clau catalana. Els tics clericals, les visions pietistes i

desarrelades de la realitat social catalana, els silencis davant determinats moviments i actuacions es contradiuen, ras i curt, amb la nostra mil·lenària tradició eclesial tarraconense. Un bon antídot és llegir una i altra vegada les recents declaracions del papa Francesc en què advoca per una Església encarnada: "L'Esglè-

sia ha d'estar encarnada. Si no està encarnada, no va bé, ha d'acompanyar el seu poble".

Marcel·lí Joan i Alsinella és periodista especialitzat en informació religiosa

MARCEL·LÍ JOAN -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Voleu rebre per WhatsApp
les notícies imprescindibles de cada setmana?
Apunteu-vos a la llista informativa
de Catalunya Religió!

Com? Guardeu el número **693 715 339** a la llibreta
de contactes com a 'Llista Catalunya Religió'.
I envieu-hi un missatge de WhatsApp
que digui **ALTA** i el vostre nom.

La Rebotiga n.73. Deu anys amb el papa Francesc

Comentari de l'actualitat de la setmana amb els redactors i col·laboradors de Catalunya Religió. Expliquem com farem balanç dels deu anys del papa Francesc amb l'edició impresa de Catalunya Religió que ha sortit aquesta setmana i amb els articles que **publicarem** coincidint amb l'aniversari de l'elecció del papa. També parlem de la **resposta** de l'Església a la tragèdia del terratrèmol de Turquia i Síria. Tertúlia amb els periodistes **Laura Mor**, **Roger Vilaclara**, i **Jordi Llisteri**.

ESCOLTA
EL PODCAST

L'Ajuntament de Barcelona distingeix 23 entitats religioses centenàries

Barcelona sense vosaltres no seria la mateixa ciutat". Amb aquestes paraules l'alcaldessa de Barcelona, **Ada Colau**, ha distingit a 97 entitats i institucions centenàries de la ciutat. D'entre aquestes, n'hi ha 23 d'àmbit religiós. L'acte de lliurament del reconeixement ha tingut lloc aquest dimecres al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona amb la presència dels representants de les diferents entitats. Colau ha agraït la tasca de totes les entitats centenàries distingides. Institucions que, per a l'alcaldessa, "han aprofitat l'educació, la cultura i el progrés social a persones vulnerables".

CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Germà Alois de Taizé: "Hem de fer un esforç per vincular els joves al Sínode"

La Comunitat de Taizé organitza una vigília ecumènica de pregària a la plaça de Sant Pere abans de la fase romana del Sínode sobre la sinodalitat. Un acte que el papa **Francesc** ha anunciat que serà el 30 de setembre i que per al prior de la Comunitat de Taizé, **Alois Löser**, és una oportunitat per implicar tots els cristians en el procés viscut per l'Església catòlica universal. En una entrevista posterior a la presentació de l'acte, Löser també assegura que "cal fer un esforç per vincular els joves al Sínode".

VATICAN NEWS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Foto: Claretians.

L'Any Clotet reivindica el llegat del “descobridor” de la Llengua de Signes Catalana

La jornada de clausura del bicentenari del naixement del pare **Jaume Clotet**, claretià i impulsor de la llengua de signes catalana, es va celebrar aquest dissabte 4 de febrer al Santuari Cor de Maria. Un centenar de persones hi va assistir presencialment a la Sala Claret, sense comptar amb les desenes de persones que ho han seguit en línia.

La jornada va servir per aproximar-se a la figura de Jaume Clotet. El claretià **Juan Carlos Martos**, director del Centre d'Espiritualitat Claretiana, amb la conferència '**Aproximació a la figura de Jaume Clotet, claretià i pedagog de nens sords a Vic**', va detallar els seus trets biogràfics.

Martos va exposar el moment del descobriment de la passió de Clotet per la Llengua de Signes Catalana, el 1848 a Civit. En veure com el pare del noi utilitzava la llengua de signes va decidir aprendre-la. “Ell va entendre que estava cridat a una tasca apostòlica que mai va tornar a abandonar”, va destacar Martos.

“A Civit ja hi havia una comunitat de sords que es comunicava amb la llengua de signes, i per

tant Clotet no és el descobridor de la llengua de signes, però va ser el primer que va deixar-ho per escrit i va afegir alguns signes que es continuen mantenint fins a l'actualitat", va explicar.

Martos va concloure la conferència fent una crida. "Que no es perdi això, que ho faci qui sigui, però que no es perdi al món, a l'església, a les nostres ciutats, aquesta tradició no iniciada, però consolidada en el pare Clotet i que ell va treballar per impulsar cap endavant".

**"CLOTET ERA UNA PERSONA
EXTREMADAMENT HUMIL
I PRUDENT"**

Posteriorment, **Xavier Moral**, cap de l'Àrea de Foment de la LSC a la Generalitat de Catalunya, va oferir la xerrada 'Jaume Clotet, descobridor i descriptor de la llengua de signes catalana'. Va explicar que Clotet va innovar, en el sentit que ningú va fer el que va fer Clotet, perquè va aprendre i estudiar-la.

"En la història de la lingüística de les llengües de signes, Clotet és una peça clau perquè no serà fins al 1960 que el coneixement i avenços de la lingüística permeten identificar les llengües de signes com a tal. Més de 40 anys dedicat a l'apostolat dels sords, però també a l'estudi i coneixement de la llengua de signes", va dir.

Va afegir que "era una persona extremadament humil i prudent, que no va inventar una llengua de signes, sinó que va tenir humilitat i honestat intel·lectual d'aprendre la llengua i després escriure-la i donar-la a conèixer al gran públic", va concloure.

Una jornada en col·laboració amb la Pastoral del Sord

Tot seguit es va poder veure el tràiler del documental 'El Logos a les mans' dirigit per **Pablo Navarro** i produït per la Plataforma Audiovisual Espiell.

Posteriorment, es va celebrar una eucaristia al Santuari del Cor de Maria, presidida pel claretià

Carlos Sánchez, conseller general, delegat del pare general dels claretians. Al final hi va haver una ofrena i pregària davant del sepulcre del pare Clotet. Finalment, es va dur a terme una ofrena a **Ponce de León** i **Juan de Pablo Bonet**.

La jornada va estar organitzada pels missioners claretians, la Pastoral del Sord, que és el secretariat diocesà de pastoral per a persones amb discapacitat, i el Casal de Sords de Barcelona. Tot es va interpretar en Llengua de Signes Catalana i es pot recuperar al canal de YouTube de la província.

APRENDRE ÉS UNA FESTA

FANFEST

A TOT RITME!

PRIMÀRIA

BAULA

EL FESTIVAL MÉS COMPLET
EXPERIÈNCIES D'APRENTATGE
PERSONALITZACIÓ AL MÀXIM

BATXILLERAT

Foto: Universitat de Barcelona.

“La col·laboració entre la UB i l’Ateneu Sant Pacià enriqueix la diversitat dels estudis”

La Universitat de Barcelona (UB) i l’Ateneu Universitari Sant Pacià han anunciat una nova edició del curs que organitzen conjuntament sobre la **Història espiritual d’Occident**. La tercera edició d’aquest curs té un programa completament renovat i començarà aquest 15 de febrer. Una proposta que exemplifica la col·laboració entre la universitat pública i la universitat catòlica i que suposa “un enriquiment de la diversitat d’estudis”, segons el coordinador del curs **Diego Sola**, professor de la UB.

Fins ara una cinquantena d’alumnes han passat per les aules amb el curs d’Història espiritual d’Occident que organitza l’Àrea d’Història Moderna de la UB i la Facultat Antoni Gaudí d’Història, Arqueologia i Arts Cristianes de l’Ateneu Sant Pacià. La col·laboració ajuda a ampliar l’oferta i la diversitat dels estudis a través de l’aportació de cada institució del seu àmbit d’expertesa i generant un punt de trobada entre ambdues.

La relació de cooperació entre la UB i l’Ateneu Sant Pacià neix d’un **acord establert entre les dues institucions el 2016**. La col·laboració fomenta activitats acadèmiques conjuntes com

congressos, conferències, seminaris, col·loquis i altres activitats organitzades per qualsevol de les dues parts.

En concret, sobre aquest curs, Diego Sola explica que des de la UB van pensar que, per a un curs d'història de la cultura religiosa, l'aportació d'una institució acadèmica expressament especialitzada en l'àmbit de les ciències religioses "podia ser molt necessària i valuosa".

"EL PERFIL D'ESTUDIANTS QUE S'INTERESSEN PEL CURS D'HISTÒRIA ESPIRITUAL D'OCCIDENT ÉS MOLT HETEROGENI"

Després de dos anys, des de la UB asseguren que la valoració és molt positiva. A través del curs, "sorgeix un interès reforçat per qüestions d'història de la religió i de la teologia". "Els nostres alumnes valoren la importància de

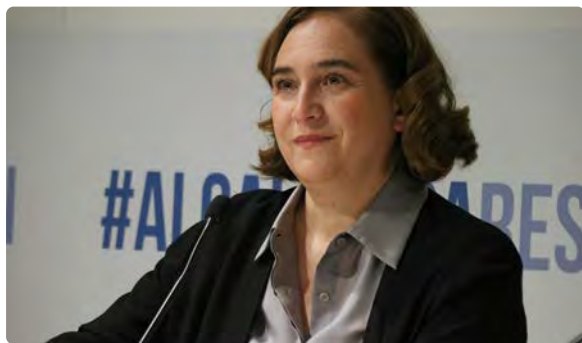
formar-se en temàtiques que, sovint, han estat poc ateses o oblidades en la confecció dels plans d'estudis d'història, d'història de l'art o de filosofia", explica Sola.

En aquest sentit, el curs omple un buit que abans els estudiants no trobaven. I és que, al llarg del programa, s'estudia i es reflexiona, des d'un plantejament acadèmic i científic, el fenomen religiós com un element clau per entendre l'evolució sociològica dels països del món occidental. El curs també pretén estudiar el paper de la religió en els processos polítics i culturals, l'organització social i els conflictes de les societats del passat.

Sobre els estudiants, el coordinador del curs, Diego Sola, explica que es tracta d'un perfil "molt heterogeni". Hi ha un seguit d'alumnes més joves que provenen dels graus d'Història o d'Història de l'art i dels màsters la UB. Aquest perfil busca "aprofundir en elements de cultura religiosa per reforçar els seus coneixements

en l'estudi dels processos històrics on l'element religiós va ser fonamental". També hi ha una part de l'alumnat més habituat a "realitzar cursos d'extensió universitària". Són, segons el coordinador del curs, estudiants de mitjana edat o jubilats amb "gran interès per formar-se en aquests temes".

Des de la UB, no dubten a subratllar que els agradaria poder ampliar el programa del curs en un futur. "Amb una major durada i col·laboració de professors experts en història, teologia, història de l'art, antropologia o filosofia", conclou Sola.

La comunitat jueva respon a Colau: "El trencament amb Tel-Aviv alimenta el radicalisme"

Les comunitats jueves de Barcelona han fet públic el seu rebuig a la decisió de l'alcaldessa de la ciutat, **Ada Colau**, de suspendre temporalment les relacions institucionals amb Israel, incloent-hi els acords d'agermanament de la capital catalana amb Tel-Aviv. En **un comunicat**, les comunitats jueves asseguren que la decisió "alimenta els radicalismes i no propicia el diàleg ni ajuda les organitzacions que treballen per la justícia i la pau a les dues ciutats".

CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El caputxí Joan Botam rep el Memorial Cassià Just

La consellera de la presidència de la Generalitat de Catalunya, **Laura Vilagrà**, ha entregat personalment el Memorial Cassià Just al caputxí **Joan Botam** aquest dijous al migdia. Un premi que **va atorgar la Direcció General d'Afers Religiosos pel seu compromís al llarg de tota la vida** en la defensa de les llibertats civils i dels drets fonamentals. L'any 2010 la Generalitat de Catalunya va crear el Memorial Cassià Just, amb la voluntat de reconèixer persones o institucions que s'han significat per les aportacions a la construcció d'un espai de convivència de la pluralitat d'opcions religioses.

CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

La periodista Laura Mor reivindica "la presència tenaç" de la dona en les diferents religions

Sota el lema 'La presència i la saviesa de les dones en les diferents cultures i tradicions espirituals', la responsable de comunicació de la Fundació Vedruna de Catalunya i col·laboradora de Catalunya Religió, **Laura Mor**, ha estat l'encarregada de presentar el Calendari interreligiós i interconviccional del 2023 elaborat per AUDIR. Laura Mor ha iniciat la seva intervenció destacant "la presència tenaç" de la dona en les diferents religions: "Hi som i hi participem malgrat la invisibilitat i els rols que se'ns han atribuït".

BISBAT DE GIRONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Foto: Ajuntament de Barcelona.

Mor l'activista cristiana M. Lluïsa Oliveras, vídua d'Alfons Comín

Aquest dimecres ha mort a Bèlgica **Maria Lluïsa Oliveras**, activista cristiana i vídua d'**Alfons Carlos Comín**. Tenia 91 anys i feia unes setmanes que estava a Lovaina acompanyant el seu fill **Antoni Comín**.

Maria Lluïsa Oliveras sempre ha estat un nom indissociable a un referent de les esquerres vinculades al cristianisme, **Alfons Carlos Comín**, que va morir prematurament el 1980 just abans de prendre possessió com a diputat del PSUC. Però la trajectòria i els postulats de **Comín** es va desplaçar conjuntament amb **Maria Lluïsa Oliveras**. La seva experiència vital va estar marcada per l'espiritualitat de **Charles de Foucauld**, el pacifisme **Lanza del Vasto** i del moviment internacional Pax Christi o el compromís radical amb els pobres de l'Abbé Pierre i els Drapaires d'Emaús. Això va portar als dos a traslladar-se durant els anys seixanta a viure a Màlaga i donar resposta a les situacions de marginalitat més extremes d'Andalusia. Principalment, ho van fer oferint formació i recursos a les classes més marginals.

D'aquest compromís social i cristià en van sorgir les idees que van es van concretar en el

moviment de Cristians pel Socialisme, del qual els dos en van formar part. Pel seu compromís polític va haver de patir la presó del marit l'any 1969 perseguit pel franquisme i, més tard, l'exili del seu fill i exconseller de Sanitat **Toni Comín**.

Persona infinitament batalladora i persistent, després de la mort d'Alfons Comín va continuar lluitant per les mateixes causes, vinculada a entitats com Justícia i Pau, Cristianisme i Justícia, i a diverses campanyes socials i antimilitaristes. Però gran part de la seva energia la va destinar

a aixecar i mantenir la **Fundació Alfons Comín**. Des d'aquesta institució va garantir la preservació del llegat i l'edició de l'obra completa.

Alhora, va promoure les relacions internacionals de la Fundació i a fer-la visible amb el lliurament del Premi Internacional Alfons Comín. Entre altres, des del 1984 es va distingir a **Nelson Mandela, José María de Llanos, Leonardo Boff, Ignacio Ellacuría, Alexander Dubcek, Pere Casaldàliga, José María Díez-Alegría, Gregorio López Raimundo, Ignacio Ramonet,**

Arcadi Oliveres, o Viqui Molins. També col·lectius de diverses causes com els refugiats de Síria, els immigrants que creuen el Mediterrani, els indígenes de Chiapas, el treball infantil, les dones afganeses, els sense terra del Brasil, el poble kurd i el poble Palestí, els desapareguts de Xile, els nens de la guerra del Sudan o víctimes de conflictes com els de Bòsnia, Irak o Nicaragua.

JORDI LLISTERRI -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

El RACC i el Servei Català de Trànsit convoquen el Concurs Joves i Mobilitat, que arriba a la 16a edició

Sota l'objectiu de promoure actituds i valors de mobilitat segura, sostenible i responsable entre els adolescents de Catalunya; el RACC, amb la col·laboració del Servei Català de Trànsit, convoca la 16a edició del concurs educatiu 'Joves i Mobilitat'.

La temàtica d'aquesta edició, 'Les bicicletes, els joves i les noves mobilitats', té l'objectiu de posar en valor el fet d'anar en bicicleta i la seva projecció com a mitjà de transport sostenible i saludable. L'ús de la bicicleta ha augmentat exponencialment en els darrers anys, però encara no és un mitjà massiu i cal integrar-lo amb seguretat per al conjunt dels usuaris. Per això, l'objectiu del concurs és impulsar els joves perquè reflexionin sobre la millor manera de fer un lloc a la bicicleta en la mobilitat quotidiana.

El concurs està adreçat a alumnes de Secundària, Batxillerat i Cicles Formatius de Grau Mitjà d'entre 12 i 18 anys, així com nois i noies d'aquesta edat que siguin membres de casals de joves o centres de lleure catalans, així com alumnes d'itineraris formatius específics (IFE). Els participants poden presentar els seus treballs a les categories d'anunci gràfic, vídeo per a Instagram i projecte de millora de la seguretat viària.

A més, la 16a edició del concurs premiarà, per tercer any consecutiu, el Millor Projecte Educatiu en Mobilitat Segura en reconeixement de les activitats que realitzen els centres regularment durant el curs (setmana de la mobilitat, campanyes de seguretat o d'ús de les bicicletes, xerrades divulgatives de mossos o policies locals, treballs de síntesi, treballs de recerca, senyalització viària al centre, etc.).

Per presentar els treballs, l'alumnat ha de comptar amb la col·laboració d'un tutor o tutora dels seus centres educatius o de lleure. Els treballs, que es poden entregar de forma individual o en grups de fins a 4 components, han de presentar-se al web www.jovesimobilitat.cat abans del 16 d'abril de 2023. En aquesta pàgina, els professors i educadors trobaran recursos informatius i diverses propostes didàctiques sobre mobilitat, seguretat viària i convivència.

El concurs Joves i Mobilitat, que compta també amb la col·laboració del Departament d'Educació de la Generalitat i amb diferents patrocinadors, ha registrat durant la seva trajectòria una participació de prop de 22.000 adolescents de tota Catalunya que han donat la seva visió sobre

la mobilitat en gairebé 14.000 treballs relacionats amb la temàtica que han de treballar.

El concurs Joves i Mobilitat és un projecte educatiu que va néixer el 2008 per ajudar els estudiants d'entre 12 i 18 anys de Catalunya a reflexionar sobre la responsabilitat i els riscos que implica la conducció d'un vehicle. La profunda transformació de la societat en els últims anys i les implicacions que se'n deriven en termes de seguretat viària, necessitats quotidianes de desplaçaments i protecció de l'entorn han fet evolucionar el concurs cap a una visió molt més completa i transversal del que significa avui la mobilitat. | **AMB EL SUPORT DEL RACC**

El llenguatge dels sants

**MARIA ROSA OCAÑA
A NADIEZHDA**

Si un dia aneu a Palma, arribeu a la Plaça de Santa Eulàlia, i entreu a l'Església de Santa Eulàlia, podreu contemplar una icona dedicada a la santa, en una capelleta que està al lateral dret del Temple. És un petit oratori que entrant, s'hi troba en una fornícula una estatueta del màrtir de la fotografia i, al seu costat, la relíquia que està exposada permanentment.

Si consultem el passat d'aquesta església ens adonarem que va ser construïda en el segle X (any 900) i té una història ben remarcable dins del Regne de Mallorca. Allà va ser coronat com rei de Mallorca, Jaume II, el fill del rei Jaume I i sobirà de la Corona d'Aragó, el 12 de setembre de 1276. Per coses de la vida i la Providència que ens en-

volta, sense adonar-nos, un grup de la Fraternitat de Santa Eulàlia de Barcelona, de l'església ortodoxa, tot visitant un dia aquest oratori de l'església de Palma vam pensar una bona idea. "Estaria bé que al fons de la paret, que està buit, hi hagués una icona de la santa, com a senyal fraternal", vam dir.

Aquesta idea li va agradar a l'hieromonjo Miquel, de l'església ortodoxa de Sant Miquel Arcàngel de Palma del Patriarcat de Sèrbia, que va exposar la iniciativa al rector Antoni Dols, i aquest l'acollí amb satisfacció la proposta.

És així com des de Barcelona es va fer l'encàrrec de la icona al Taller d'Iconografia de Nicu Saftiu

i, un cop realitzada la icona el mes de novembre de 2022 es va fer l'entrega d'aquesta. Un acte senzill, ple de sentit i emoció embolcallà la trobada de pregària i posterior col·locació de la icona, en la fornícula preparada expressament per acollir-la.

Santa Eulàlia, una màrtir barcelonesa del s. IV, ens situa en moments de l'església indivisa i allà, retrobant les arrels cristianes, ens sentim acollits en un sol esperit.

Encara ara tenim molt pròxim aquests dies passats en què hem celebrat la Setmana de pregària per la unió dels cristians. En la catedral de Palma (Mallorca) el bisbe Sebastià Taltavull, en un moment de col·loqui fraternal, dirigint-se a l'hieromonjo Miquel, agrai amb aquestes paraules a la Fraternitat de Santa Eulàlia: "L'Església dels Sants no està dividida i, en aquesta ocasió és la Santa Màrtir Eulàlia que ens ho mostra un cop més: l'abandó d'un mateix per servir a Crist ens retorna a la unitat."

La imatge dels dos sacerdots exposada revela aquest sentit unitari, la pregària conjunta i la presència dels sants fa que es doni un testimoni de bona voluntat com una esclatxa que deixa entreveure la Llum que ve de dalt i es transforma en Bona Nova.

Totes les bones noves són ben rebudes, per fer d'aquest món un somriure, una complaença que s'endevina en les persones justes i portadores del missatge evangèlic. La generositat i l'hospitalitat es retroben i s'acullen en una abraçada.

Aquest diumenge celebrarem la festivitat de Santa Eulàlia (12 de febrer). Caminant! Si vas per aquella contrada, entra en aquesta església, busca la icona i encén una espelma. Santa Eulàlia, que per la gràcia que li és atorgada, vetlli sempre per tots nosaltres i ens desperti el coratge que, com ella, denunciem les tiranies d'aquest món tot aprenent el llenguatge dels sants.

Sabadell Institucions Religioses i Tercer Sector

**Atenció personalitzada orientada al carisma
i a la missió de les institucions**

Assessorament en inversions, gestió del patrimoni, finançament preferent...
Estem al seu costat per oferir-li les solucions financeres que necessita a través
d'una àmplia gamma de productes i serveis adaptats al seu sector
i a la seva casuística particular.

Convenis

Condicions preferents per a la seva institució i les que en depenguin.

Finançament

Terminis i condicions personalitzats per tirar endavant els seus projectes.

Gestió

especialitzada

Un gestor estarà al seu costat per ajudar-lo en el seu dia a dia.

Més informació a
bancsabadell.com/institucionsreligioses
bancsabadell.com/tercersector

B Sabadell

Papa Francesc: “Els viatges al Congo i Sudan del Sud han estat dos somnis desitjats”

PAPA FRANCESC
A LES HOMILIES DEL PAPA FRANCESC

La setmana passada vaig visitar dos països africans: **la República Democràtica del Congo i el Sudan del Sud**. Dono gràcies a Déu que m'ha permès fer aquest viatge tan desitjat. Dos “sognis”: visitar el poble congolès, guardià d'un país immens, pulmó verd de l'Àfrica: juntament amb l'Amazònia, són els dos pulmons del món. Terra rica de recursos i sagnada per una guerra que no s'acaba mai perquè sempre hi ha algú que alimenta el foc. I visitar el poble de Sudan del Sud, en un pelegrinatge de pau junt amb l'arquebisbe de Canterbury **Justin Welby** i el moderador general de l'Església d'Escòcia, **Iain Greenshields**: hi vam anar junts per testimoniar que és possible i necessari col·laborar en la diversitat, especialment si es comparteix la fe en Jesucrist.

Els tres primers dies vaig ser a Kinshasa, capital de la República Democràtica del Congo. Renovo el meu agraïment al **president i a les altres autoritats del país** per l'acolliment que em van reservar. Immediatament després de la meua arribada, al Palau Presidencial, vaig poder adreçar un missatge a la Nació: el Congo és com un diamant, per la seva naturalesa, pels seus recursos, especialment per la seva gent; però aquest diamant s'ha convertit en una font de lluita, de violència, i paradoxalment d'empobriment de la gent. És una dinàmica que també es troba en altres regions africanes, i que és aplicable en general a aquell continent: continent colonitzat, explotat, saquejat. Davant tot això vaig dir dues paraules: la primera és negativa: “*prou!*”, ja n'hi

ha prou d'explotar Àfrica! Vaig dir altres vegades que en l'inconscient col·lectiu hi ha "Àfrica s'ha d'explotar": ja n'hi ha prou d'això! Vaig dir això. La segona paraula és positiva: *junts*, junts amb dignitat, tots junts, amb respecte recíproc, junts en el nom de Crist, que és la nostra esperança, anem endavant. No explotar i anar sempre endavant junts.

I en el nom de Crist ens vam reunir en la gran **Celebració eucarística**.

A Kinshasa també hi va haver diverses trobades: la que vam tenir amb les **víctimes de la violència a l'est del País**, la regió que des de fa anys està ferida per la guerra entre grups armats manipulats per interessos econòmics i polítics. No vaig poder anar a Goma. La gent viu amb por i inseguretat, sacrificada a l'altar dels negocis il·lícits. Vaig escoltar els testimonis impactants d'algunes víctimes, especialment de dones, que van deixar al peu de la Creu armes i altres instruments mortals. Amb ells vaig dir "no" a la violència, "no" a la resignació, "sí" a la reconciliació i a l'esperança. Han patit molt i segueixen patint.

Tot seguit em vaig reunir amb els **representants de diverses organitzacions** benèfiques pre-

sents en el País, per agrair-los i encoratjar-los. La seva feina amb els pobres i per als pobres no fa soroll, però dia rere dia fa créixer el bé comú. I sobretot amb la promoció: les iniciatives benèfiques han de ser sempre principalment de promoció, no només d'assistència sinó de promoció. Assistència sí, però promoció.

Un moment entusiasmant va ser el dels **joves i els catequistes congolesos** a l'estadi. Va ser com una immersió en el present projectat vers el futur. Pensem en la força de renovació que pot aportar aquesta nova generació de cristians, formats i animats per l'alegria de l'Evangeli! A ells, als joves, els vaig indicar cinc camins: la pregària, la comunitat, l'honestedat, el perdó i el servei. Als joves del Congo els vaig dir: aquest és el vostre camí: la pregària, la vida comunitària, l'honestedat, el perdó i el servei. Que el Senyor escolti el seu crit que demana pau i justícia.

Després, a la catedral de Kinshasa em vaig trobar amb **els sacerdots, els diaques, els consagrats i les consagrades i els seminaristes**. N'hi ha molts i són joves, perquè les vocacions són nombroses: és una gràcia de Déu. Els vaig exhortar a ser servidors del poble com a testimonis de l'amor de Crist, superant tres

temptacions: la mediocritat espiritual, la comoditat mundana i la superficialitat. Que són temptacions - jo diria - universals, per als seminaristes i per als sacerdots. Això sí, la mediocritat espiritual, quan un sacerdot cau en la mediocritat, és trist; la comoditat mundana, és a dir la mundanitat, que és un dels pitjors mals que poden passar a l'Església; i la superficialitat. Finalment, amb els bisbes congolesos vaig compartir l'alegria i el cansament del servei pastoral. Els vaig convidar a deixar-se consolar per la proximitat de Déu i a ser profetes per al poble, amb la força de la Paraula de Déu, a ser signes de com és el Senyor, de l'actitud que té el Senyor envers nosaltres: la compassió, la proximitat i la tendresa. Són tres maneres del tracte que el Senyor té amb nosaltres: es fa proper - la proximitat - amb compassió i amb tendresa. Això ho vaig demanar als sacerdots i als bisbes.

La segona part del viatge va tenir lloc a Juba, capital de Sudan del Sud, Estat nascut el 2011. Aquesta visita va tenir un aspecte molt particular, expressada amb el lema que recollia les paraules de Jesús: "Prego perquè tots siguin un sol" (cf. *Jn* 17,21). De fet, va ser un pelegrinatge ecumènic de pau, realitzat juntament amb els Caps de dues Esglésies històricament presents

en aquella terra: la Comunió Anglicana i l'Església d'Escòcia. Va ser el punt d'arribada d'un camí iniciat fa alguns anys, que ens va reunir a **Roma el 2019, amb les Autoritats de Sudan del Sud**, per comprometre's a superar el conflicte i a construir la pau. L'any 2019 es va fer un recés espiritual de dos dies aquí, a la Cúria, amb tots aquests polítics, amb tota aquesta gent aspirant a càrrecs, alguns enemics entre ells, però tots participaven en el recés. I això va donar força per continuar.

Malauradament, el procés de reconciliació no va anar tan lluny, i el nounat Sudan del Sud és víctima de la vella lògica del poder, de la rivalitat, que produeix guerra, violència, refugiats i desplaçats interns. Agraeixo molt al senyor president per l'acollida que ens va donar i per la manera com està intentant gestionar aquest camí gens fàcil, per dir "no" a la corrupció i al tràfic d'armes i "sí" a la trobada i al diàleg. I això és vergonyós: molts Països considerats civilitzats ofereixen ajut al Sudan del Sud, i l'ajut consisteix en armes, armes, armes per fomentar la guerra. Això és una vergonya. I sí, anar endavant dient "no" a la corrupció i al tràfic d'armes i "sí" a la trobada i al diàleg. Només així es pot desenvolupar el país, la gent podrà treballar en

pau, els malalts rebran tractament, i els infants podran anar a l'escola. El caràcter ecumènic de la visita al Sudan del Sud es va manifestar especialment en el **moment de pregària** celebrat junt amb els germans Anglicans i els de l'Església d'Escòcia. Junts vam escoltar la Paraula de Déu, junts li vam dirigir oracions de lloança, de súplica i d'intercessió. En una realitat molt conflictiva com la de Sudan del Sud, aquest signe és fonamental, i no és evident, perquè malauradament hi ha qui abusa del nom de Déu per justificar violències i abusos.

Germans i germanes, el Sudan del Sud és un país de prop d'11 milions d'habitants - petit! -, dels quals, a causa dels conflictes armats, dos milions són desplaçats interns i el mateix nombre ha fugit a països veïns. Per això vaig voler trobar-me amb un **gran grup de desplaçats interns**, escoltar-los i fer-los sentir la proximitat de l'Església. De fet, les Esglésies i les organitzacions d'inspiració cristiana estan en primera línia al costat d'aquestes persones pobres, que des de fa anys viuen en els camps de desplaçats. En particular em vaig adreçar a les dones -hi ha dones bones, allà-, que són la força que pot transformar el País; i vaig animar tothom a ser llavor d'un nou Sudan del Sud, sense violència,

reconciliat i pacificat. Després en la trobada amb els **pastors i els consagrats** d'aquella Església local, vam mirar Moisès com a model de docilitat a Déu i de perseverança en la intercessió.

I en la **celebració eucarística**, últim acte de la visita al Sudan del Sud i també de tot el viatge, em vaig fer ressò de l'Evangelí animant els cristians a ser "sal i llum" en aquella terra tan atribolada. Déu no posa la seva esperança en els grans i els poderosos, sinó en els petits i en els humils. Aquesta és la manera de fer de Déu. Agraeixo a les autoritats de Sudan del Sud, al senyor president, als organitzadors dels viatges i a tots els que han ajudat amb la seva col·laboració, el seu treball perquè la visita pogués anar bé. Agraeixo als meus germans, Justin Welby i Iain Greenshields, per haver-me acompanyat en aquest viatge ecumènic.

Preguem perquè a la República Democràtica del Congo i al Sudan del Sud, i a tota l'Àfrica, germinin les llavors del seu Regne d'amor, de justícia i de pau.

Traducció: Josep M. Torrents

El Papa assenyala que les lleis que criminalitzen a les persones LGBT són una injustícia

DL, 06/02/2023 | EL PERIÓDICO

L'Oficina del Pelegrí de Manresa registra 638 persones el 2022, la xifra més alta d'ençà que funciona

DL, 06/02/2023 | REGIÓ 7

La superiora de les Caputxines de Manresa dona el poder absolut sobre el convent a una particular

DT, 07/02/2023 | NACIÓ DIGITAL

Aragó vol reobrir enguany l'exposició de les obres de Sixena

DC, 08/02/2023 | NACIÓ DIGITAL

La urbanització de la plaça Sant Ignasi de Manresa deixarà a la vista restes de l'església barroca de Sant Ignasi

DJ, 09/02/2023 | NACIÓ DIGITAL

Mor Maria Nativitat Madrenys del monestir de Sant Daniel

DJ, 09/02/2023 | EL PUNT AVUI

Descobertes les estances de majordoms que servien a les monges del Monestir de Pedralbes al s. XVII

DV, 10/02/2023 | BETEVÉ

Les entitats socials clamen més agilitat per aprovar la llei del sensellarisme

DV, 10/02/2023 | LA VANGUARDIA

CPL Editorial
@CPLeditorial

Mons. Vives: L'edició dels llibres litúrgics en català han estat i són un instrument de cura i de promoció de la llengua per a determinades edats o bé per a territoris allunyats.

Traducció Tweet

17:02 · 08 feb. 23

La Sagrada Família
@sagradafamilia

SANTA EULÀLIA – PERSONES GUANYADORES
Ja es poden consultar les persones afortunades que visitaran la Basílica amb motiu de les festes de Santa Eulàlia: sagradafamilia.org/guanyadors-sor...
Agraïm l'interès de totes les persones participants.

Traducció Tweet

16:48 · 06 feb. 23

Jesuites Catalunya
@jesuitescat

Entreculturas i Alboan, juntament amb el Servei Jesuïta a Refugiats, posen en marxa un protocol d'emergència per atendre les persones més afectades pels terratrèmols a Síria i Turquia. ow.ly/Wvj450MMObv

Traducció Tweet

11:00 · 08 feb. 23

Blanquerna FPCEE
@BlanquernaFPCEE

"Podeu apuntar-vos un punt a @Blanquerna perquè ara "fardaré" per primera vegada, perquè no ho faig mai, que soc dels llibres més venuts a la setmana de Sant Jordi, i és un honor fer-ho aquí" deia Josep M. Espinàs, entre aplaudiments a l'Auditori de la Facultat, l'any 2007.

Traducció Tweet

13:35 · 08 feb. 23

La Salle BCN
@LaSalleBCN

Signem un conveni de col·laboració amb l'Hospital @SJDbarcelona_ca per treballar plegats en projectes vinculats amb les #STEAM i promoure la recerca i la innovació en temes sobre salut i enginyeria.

#EnginyeriaDeLaSalut
#HealthEngineering

shorturl.at/bdiET

Traducció Tweet

9:01 · 03 feb. 23

Solidaritat Sant Joan de Déu
@SolidaritatSJD

. @Oriolbota afegeix que la @magiclineSJD és un projecte que incorpora els valors de Sant Joan de Déu, i és una manera de mobilitzar i construir molt senzilla, que ens permet cuidar millor les persones que atenem als centres SJD. #EmpresaSJD

Traducció Tweet

11:02 · 07 feb. 23

Fundació Pere Tarrés
@Fundperetarres

Ahírr els/les alumnes del CP de Direcció i coordinació d'activitats de lleure infantil i juvenil de la @Fundperetarres van 'mapejar' el barri de Gràcia de Barcelona cercant #arquitecturahostil i, així, col·laborar amb les accions d'@ArrelsFundació

Traducció Tweet

Arrels Fundació

9:57 · 10 feb. 23

Maristes Catalunya
@MaristesCat

Ens afegim a la campanya de l'@ONGDSED per l'ajuda humanitària cap a les víctimes del terratrèmol a Turquia i Síria. A Alep hi ha els #MaristesBlaus, que fan tot el que poden per assistir els qui ho necessiten. Podeu col·laborar-hi maristes.cat/noticies/emerg...

Traducció Tweet

20:16 · 07 feb. 23

Abadia de Montserrat
@montserratinfo

Dades de l'estació meteorològica del Monestir de Montserrat (Gener 2023) - Resum de les dades meteorològiques corresponents... #Montserrat #Meteorologia #Noticies abadiamontserrat.cat/meteo-gener-20...

Traducció Tweet

10:42 · 07 feb. 23

Escola Pia Catalunya
@escolapiacat

L'@epiasantantoni rep una de les 97 distincions que @bcn_ajuntament ha lliurat a entitats i institucions centenàries. #escolapia #distinció @epiasantantoni

Traducció Tweet

17:09 · 09 feb. 23

Justícia i Pau
@JusticiaPau

Falten 4 dies per a la 1a sessió dels #DillunsDDHH 2023!

13/2
18:30 h
@farinera

Parlem de punitivisme i justícia restaurativa
@iserratuseit, @AidaC_Rodriguez i @scalvocarro

Per a més informació justicialpau.org/agenda/dilluns...

Traducció Tweet

OBSERVA y 8 máe
10:06 · 09 feb. 23

Libreria Claret
@LibreriaClaret

NOVETAT ✨ Ja està a la venda la novetat de l'Editorial Claret. A l'escolta de Déu, un llibre que vol ser una ajuda per descobrir i aprofundir en la #pregària

El pots trobar aquí ow.ly/8lwF50Mx4A6

Traducció Tweet

9:02 · 10 feb. 23

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Direcció: Glòria Barrete Vélez. **Redacció:** Roger Vilaclara, Anna Guimera, Aina Argueta i Jordi Llisteri. **Edició paper:** Macià Grau. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, Valentina Laferrara, Xavier Membra, Lucía Montobbio, Laura Mor, Víctor Rodríguez, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer dels Lledó, 11. 08002 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat. **Publicitat:** Miquel Codolar | comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Carles Duarte (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Víctor Cullell, Núria Iceta, Oriol Llop, Manuel Manonelles, M. Mercè Sardà, Noemí Ubach i Anna Vilà.

Amb el patrocini de

Amb la col·laboració de

Formem part de

